



Peter Grubben van Jonkers hoveniers

# 'GreentoColour is een verrijking voor de locaties en ook de biodiversiteit krijgt een *boost*'

## Ook hoveniers ontdekken het vasteplantenconcept GreentoColour

Het GreentoColour-vasteplantenconcept van Griffioen Wassenaar wordt steeds populairder. De zeer snelle dichtgroei van de vaste planten zorgt voor veel minder onkruid dan bij heesterbeplanting, en door de goede spreiding van de bloei gedurende het groeiseizoen is er altijd een mooie aanblik.

Jonkers hoveniers uit Venlo en Fabian Guldemonnd Tuinen uit Den Haag werken al jaren met dit concept, tot ieders tevredenheid.

Auteur: Sylvia de Witt

Bij het GreentoColour-concept van Griffioen wordt gedacht vanuit de beheerkosten. Bij dit concept wordt alleen gebruik gemaakt van herkenbare soorten, en om het onderhoud overzichtelijk te houden, wordt er niet gewerkt met mengsels of beplantingen met open ruimtes. Het is een maatwerkoplossing van ontwerp, sortiment, grondbewerking, vaste planten van goede kwaliteit in potmaat 11 en een maai- en bemestingsplan. Met als resultaat een attractieve beplanting met een hoogwaardige uitstraling.

Als projectmanager is Peter Grubben bij Jonkers

hoveniers verantwoordelijk voor het binnenhalen van GreentoColour-projecten, met name bij gemeenten. Acht jaar geleden werd hij op de Vakbeurs Openbare Ruimte in Houten (destijds Dag van de Openbare Ruimte) voorgesteld aan Bert Griffioen. Het klikte meteen tussen die twee en na een geslaagd proefstuk van GreentoColour op het terrein van Jonkers, werd dit vasteplantenconcept bij bestaande klanten geïntroduceerd. Grubben kan niet anders zeggen dan dat de reacties van de klanten zeer positief zijn.

'GreentoColour is niet alleen een verrijking voor de

locaties waar we dit aanleggen, maar ook de biodiversiteit krijgt een flinke *boost*: vlinders, hommels en bijen weten de planten in grote aantallen te vinden. Recentelijk is door de Vlinderstichting een onderzoek gedaan dat de bevindingen in het veld onderschrijft.'

### Beter medium creëren

In samenwerking met Griffioen probeert Jonkers hoveniers te anticiperen op veranderende situaties, zoals de hitte en droogte van de afgelopen tijd. Ook wordt er rekening gehouden met iets andere omstandigheden, zoals de droogtegevoelige en



7 min. leestijd

## ACHTERGROND



Project in Weert door Jonkers hoveniers

humusarme zandgronden in het zuidoosten van Nederland tegenover de klei- en veengronden in het westen.

‘Wij hebben hier in Limburg veelal droge, arme zandgronden en heel diep grondwater; in het westen bevindt het grondwater zich tot onder het maaiveld. Door het vervangen van grond door substraat proberen wij een beter medium te creëren voor de vaste planten van Griffioen, voor alle omstandigheden. Dat is niet altijd gemakkelijk. Met het extreem hete weer van de afgelopen tijd hadden de vaste planten in ons werkgebied het ook moeilijk; die moesten nu extra water krijgen. Maar over het algemeen gaat het erg goed.’

In augustus werd in Venlo een vasteplantenborder aangelegd bij een bestuurslid van Groei & Bloei. Ook in die hoek is er dus steeds meer bekendheid met het vasteplantenconcept van Griffioen en zien ze dat het iets moois is, vertelt Grubben trots. ‘Dit was langs een zware bomenrij, met veel schaduw en ook nog eens droge, humusarme zandgrond. Een uitdaging! Dit vind ik het prettige van dit concept. Je gaat hiermee terug naar de basis – de grond –, waarover je eigenlijk nooit meer zo nadenkt. Elke locatie heeft een bepaalde grondsoort; dat is een gegeven. Met dit concept denk je er wél over na om die eerst op een goed niveau te krijgen, zodat de vaste planten blijven groeien.’

### Deuren open

Klanten zijn tevreden, acquireren is meer en meer

verleden tijd. In het begin moest Grubben nog echt de boer op, proberen te verkopen, proefperken aanleggen. Nu hoeft dat minder en kent men het concept. Veel bestaande klanten willen nieuwe locaties met vaste planten erbij. ‘En klanten waar ik voorheen niet binnenkwam belden op een gegeven moment zelf met de vraag of ik eens kon komen praten, want ze hadden het concept ergens gezien en vonden het mooi. Dan gaan er

deuren open die voorheen gesloten bleven. Dat heb ik al bij een paar gemeentes meegemaakt. En als het project klaar is, zijn er weer nieuwe locaties in die gemeentes waar het concept kan worden toegepast.’

### Positieve geluiden

Behalve in gemeentelijke projecten past Jonkers hoveniers dit concept ook toe bij particuliere klanten, weliswaar op kleinere schaal. ‘Wij promoten die particuliere markt nog niet zo erg. Dat doen we wel via onze website, maar dan is het vaak een combinatie en wordt er ook veel met heesters gewerkt. Er zijn recentelijk twee projecten volgens het Griffioen-concept gedaan voor vaste klanten. Maar sommige aspecten van dit concept worden wel verder doorgezet bij tuinontwerpen. Dan is het een combinatie van heesters en vaste planten en mag het geen GreentoColour heten.’

Ook vanuit deze hoek hoort Grubben alleen maar positieve geluiden: het sluit snel, er is veel bloei en er komen veel bijen en vlinders op af. ‘Door een goede spreiding van de bloei gedurende het groeiseizoen heeft de tuin altijd een mooie aanblik.’

### Behoorlijk wensen- en eisenpakket

Zeer recentelijk voerde Grubben een beplantingsplan uit bij Wilma Walenberg, landelijk bestuurslid van de KMTP/Groei & Bloei. ‘Ook al ben ik een echte Groei & Bloei’er’, vertelt ze, ‘soms weet je niet meer wat je met een stuk tuin aan moet omdat er drie flinke eiken staan. Een aantal jaren geleden hebben mijn man en ik een lezing bijgewoond



GreentoColour-border aan de Amsterdamstraat in Heerlen door Jonkers hoveniers





van Bert Griffioen. We hadden tijdens de Floriade 2012 al kennisgemaakt met het concept, en de langbloeiende en gevarieerde plantengroepen zijn ons bijgebleven. De lezing heeft ons op het spoor gezet van het GreentoColour-concept. Peter Grubben van Jonkers hoveniers ken ik uit het verenigingsleven en hij heeft aangeboden een offerte te maken. Uiteraard had ik wel een behoorlijk wens- en eisenpakket! Dan komt de Groei & Bloei'er in mij echt wel weer boven. Griffioen Wassenaar heeft een beplantingsplan gemaakt waarin enkele noviteiten uit het GreentoColour-concept zijn gebruikt. De planten zitten in de grond, dus het dagelijks monitoren en verzorgen kan nu gebeuren.'

Walenberg was een uitzonderlijke en ook wel bijzondere opdrachtgever voor Grubben, die toch voor het merendeel gemeentes als klant heeft. Zijn collega Bas Janssen heeft voornamelijk particuliere klanten. Voor de particuliere markt gaat Janssen ook niet echt de boer op; er komen veel aanvragen via de website. Met de klanten van Grubben zijn er altijd contracten afgesloten met drie jaar onderhoud. 'Daarna zetten gemeentes vaak andere mensen in, maar ze komen er later soms toch weer op terug. Dan horen we: Zij doen het niet zoals jullie het doen. Omdat ze het concept niet kennen, gaat het jammer genoeg weleens mis. Vaak mogen we het onderhoud na die drie jaar wel blijven doen, maar sommige gemeentes hebben ook verplichtingen tegenover sociale werkvoorzieningen.'

### Specialist in de aanleg

Ook Fabian Guldemond verzorgt veel GreentoColour-aanplanten namens Griffioen Wassenaar en rijdt hiervoor heel wat af, door de hele Randstad. Daarnaast legt hij met zijn eigen

hoveniersbedrijf Fabian Guldemond Tuinen waar mogelijk ook onderhoudsarme tuinen aan. De gemiddelde tuin van tegenwoordig is best wel klein, vindt hij. 'Het zijn niet meer de tuinen van zeg maar zes meter breed en veertig meter lang. Maar mensen willen toch een onderhoudsarme tuin, met hoofdzakelijk bestrating en wat groen in een hoge bak met vaste planten. Dan probeer ik bij mijn klanten toch een klein Griffioen-concept weg te zetten, want een buxusbol en een lavendel zijn zo standaard.'

In september 2009 kwam hij in aanraking met Griffioen. Hij kreeg de vraag of hij interesse had om voor Griffioen werkzaamheden uit te voeren. Hij begon met een rotonde van zo'n 100 m<sup>2</sup>. In januari 2010 kreeg hij weer een opdracht voor een paar honderd meter, en zo werd het steeds meer. Het zijn inmiddels tienduizenden vierkante meters per jaar.

### Ook planten aan de overkant

Guldemond doet puur de aanleg. Het onderhoud wordt gedaan door bedrijven die al meerdere projecten van Griffioen in onderhoud hebben: soms een contractaannemer, soms de eigen dienst van de gemeente. Het komt ook voor hij terug moet naar een locatie om schade te herstellen of inboet te doen. Guldemond doet dan dienst als een paar extra ogen voor Griffioen en geeft het door als hij afwijkingen vaststelt, bijvoorbeeld in het onderhoud.

Hij waarschuwt dat er soms geen verschil wordt gemaakt tussen 'onderhoudsvrij' en 'onderhouds-arm'. Men denkt na het laten aanplanten van onderhoudsarme planten niets meer te hoeven doen, wat natuurlijk niet het geval is. In de beginperiode, na de aanplant, moet eens per twee



Fabian Guldemond

tot drie weken een rondje onderhoud worden gepleegd, afhankelijk van het weer. Dat varieert van schoffelen tot wat onkruid plukken. Hoe frequenter het onderhoud is, des te sneller groeit de beplanting dicht, waardoor je er minder omkijken naar hebt. 'We leggen dat ook uit aan gemeentes. Dan krijg je reacties van bewoners zoals: Als het schoon is, meneer, dan ziet het er erg aantrekkelijk uit. We zijn er heel blij mee.'

Dat betekent gewoon ouderwets eer van je werk, legt hij glimlachend uit. Drie jaar geleden had hij een GreentoColour-project langs een doorgaande weg, met beplanting aan één kant van de weg. De





bewoners waren er zo blij mee, dat ze vroegen of dit ook aan de andere kant van de weg zou worden aangeplant. 'Dat zat niet in de aanbesteding, maar als ze het graag wilden, moesten ze maar contact opnemen met de gemeente. Dat hebben ze gedaan en een jaar later kwamen er ook planten van het Griffioen-concept aan de overkant.'

### Verschil per gemeente

GreentoColour werkt met een speciaal sortiment vaste planten, die moeten voldoen aan 21 voorwaarden. Ruim 120 soorten vaste planten zijn getest en bruikbaar bevonden. Welk sortiment wordt toegepast, verschilt per locatie. 'Maar plantensoorten die regelmatig terugkomen, zijn *Nepeta*, *Alchemilla* en *Geranium*-soorten. Ze groeien goed dicht en laten een bepaalde indruk achter, waardoor een plantenvak er heel aan-

trekkelijk uitziet.' Griffioen put natuurlijk uit een enorm plantenbestand; je kunt niet zeggen dat er specifieke soorten zijn die overal terugkomen. Het bedrijf kweekt ruim 700 soorten. Die worden gebruikt in de tuincentrummarkt, de andere poot van de onderneming. De keuze voor bepaalde planten heeft ook te maken met de kleur die een gemeente wenst. Als een gemeente bijvoorbeeld roodachtige tinten in haar plantenvakken wil, komen er geen geelbloeiende *Alchemilla* en blauwbloeiende *Nepeta* in.'

De grond wordt eerst volgens het Griffioen-concept verbeterd met speciale GreentoColour-substraten. Zo kunnen veel soorten die in Zuid-Holland groeien en bloeien, dat ook doen in Limburg en andere delen van het land. Het slagen van een plantvak staat of valt met de grondbewer-

king. En natuurlijk wordt er ook gekeken naar de zon, schaduw, de aanwezigheid van bomen. 'Oude bomen hebben onder aan de stam een heel groot wortelpakket; daarmee moet je rekening houden. Je moet wel ruimte hebben voor de beplanting. Is die ruimte niet aanwezig of wordt het heel krap, dan wordt er een soort ingeplant die snel dichtgroeit en worden er ook minder planten op een vierkante meter gezet. Zo krijg je rondom de boomstam toch een aangesloten geheel.'

### Concept ook in eigen tuin

'Ook al heb je maar twee vierkante meter, met vaste planten kun je een onwijs mooie border creëren die het hele jaar door bloeit en kleur heeft', gaat Guldemond verder. 'Ook komt het regelmatig voor dat iemand die bij de gemeente werkt en het concept kent, dit ook in zijn eigen tuin wil hebben. Dat varieert van veertig meter tuin tot een bloembak van drie vierkante meter. Als hovenier kun je naar een groothandel rijden en vaste planten kopen, maar dat is nog geen Griffioen-concept.'

Vol lof is Guldemond over de potmaat 11 centimeter vierkant, waarin Griffioen is gespecialiseerd. Met GreentoColour gaan er daarvan acht op een vierkante meter; dat is een plantafstand van 30 centimeter. Om hetzelfde effect te krijgen na de aanplant, heb je twaalf stuks van de kleinere standaardpotmaten nodig. Alleen al daardoor is er een voordeel te behalen in de kosten van aanplant. Daarnaast krijgt Guldemond alle planten zonder pot aangeleverd. Hij schat dat hij daarmee ook nog eens 40 procent bespaart, en er is geen afvalstroom. Dat is toch iets anders dan wat hij vorig jaar op Facebook zag: een collega-hovenier die met een kleine potmaat en met een plantafstand van 60 centimeter werkt.

In 2013 kreeg Griffioen een aanvraag van een particulier in Rotterdam, die bekend was met het concept en het ook in zijn eigen tuin wilde hebben. Guldemond verzorgde de aanleg en tot op heden is dit een vaste klant van hem. Eens per maand komt hij daar voor het onderhoud. Onlangs haalde hij er een stuk gazon weg en toverde de plek om tot een vasteplantenhoekje volgens het GreentoColour-concept. Hij ziet dat het concept echt groeiende is. 'Er zijn weinig gemeentes in mijn hoek van het land waar ik nog nooit ben geweest.'



Koninginnepage